У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК · UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City. N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: — BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 46. СЕРЕДА, 11-го БЕРЕЗНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 11, 1970 No. 46. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 10 березня 1970

В АМЕРИЦІ

ПАЛАТНО - СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ звітує, що в 1969 році зменшилося число федеральних урядовців на 54,898 осіб. Але ця сама Комісія додає, що ця тенденція до зменшування числа федеральних провідників не буде продовжуватися, бо в бюджеті президента Ніксона на найближчий рік запропоновано незначне збільшення суми на платні для федеральних працівників. Голова Комісії конґресмен Джордж Г. Мегон із Тексасу подає, що при кінці січня ц. р. число федеральних працівників становило 2,893,-748 осіб, а в 1969-му році 2,948,646.

ОКРУЖНИЙ ПРОКУРАТОР ТОМАС МЕККЕЛЛ заявив на пресовій конференції, що треба б використати для лікування наркоманів ту величезну фльоту кораблів, які стоять нечинно недалеко Ню Йорку на ріці Гудсоні. Переробка корабля на шпиталь коштувала б від 300,000 до 2.5 мільйона долярів. Конґрес міг би схвалити, щоб ці кораблі відступити для вжитку Департаменту Здоров'я, Освіти і Суспільної Опіки. Місто Ню Йорк могло б купити ці кораблі як „старе залізо" за ціну 45,000 долярів. На одному кораблі могли б лікуватися коло 250 наркоманів. Небезпека від наркотиків, особливо для шкільної молоді, щораз більша. Поліція майже щодня має до діла з продавцями наркотиків. Заарештовано в Ню Йорку „найбільшого" продавця наркотиків — сконфіскувавши в нього товару на 500,000 долярів.

СТАТИСТИЧНЕ БЮРО ІНФОРМАЦІЙНОЇ аґенції Мек-Гро-Гілл стверджує, що число будівельних контрактів в січні цього року дещо зменшилося, але не було настільки менше, щоб могло виявляти, що змагання Уряду президента Ніксона поборювати інфляцію мають успіх. В січні ц. р. заключено будівельних контрактів на суму 4,927,-819,000 долярів, що було на 5 відсотків менше в порівнянні з січнем 1969-го року. Інша аґенція подає, що в січні ц. р. відсоток нових контрактів становив 205, а в грудні 1969 — 218. Ці відсотки відносяться до пересічних відсотків в 1957-1969 роках, які тоді були встановлені на 100.

ОПИТУВАННЯ ВИЯВЛЯЮТЬ, що Республіканська Партія збільшує свою популярність в Південних стейтах, що дасть їй більшу можливість здобувати контролю над Конґресом. Досі в останніх 40 роках республіканцям вдалося тільки двічі, в 1946 і в 1952 здобути стільки голосів в північних стейтах, щоб могти перемогти демократичну більшість в південих стейтах. Щоб мати контролю над Палатою Репрезентантів, республіканці мусіли б здобути дві треті всіх становищ конґресменів в північних стейтах. Переведені опитування в лютому 1970 р. виявляють, що республіканці мають 39 відсотків прихильників, а демократи — 61; в 1966 році — республіканці 29, демократи — 71; 1962 рік: 23 відсотки республіканці і 74 демократи; 1954 рік — 22 республіканці і 79 демократи.

У СВІТІ

У КОМПАРТІЇ ПІВНІЧНОГО В'ЄТНАМУ БУДЕ переведена „чистка" з „безвартісних елементів" — заповів її перший секретар Ле Дуан, формальний наступник померлого в минулому році Го Чі Міня, як партійного лідера. Він проголосив велику статтю, в якій вимагає реорганізації партії та виключення з неї всіх тих, які „не мають тісного зв'язку з масами".

ЧЕСЬКИЙ УРЯД І КОМПАРТІЯ ЗІҐНОРУВАЛИ 120-ті роковини народин професора Томи Масарика, засновника новітньої чеської держави, які припали на минулу неділю 8 березня ц. р. Зате на могилу Томи Масарика поклав вінок квітів американський амбасадор Малколм Тун. Офіційний щоденник „Руде Право" навіть не згадав тих роковин. Тома Масарик помер у 1937 році.

ВІДЕНСЬКА „КРОНЕНЦАЙТУНҐ" НАТАВРУВАЛА факт, що австрійські газети промовчали жидівське походження нового канцлера Бруна Крейскі. Названий популярний австрійський щоденник уважає, що свідоме промовчування, що Крейскі — жид, це також один рід антисемітизму. Бруно Крейскі був арештований за Гітлера негайно після „Аншлюсу" в 1938 році, але тоді його звільнили і він негайно утік до Швеції, з якої вернувся щойно після другої світової війни. В рр. 1959-1966 був австрійським міністром закордонних справ і лідером Соціял-демократичної партії, яка виграла останні парляментарні вибори.

ПАПА ПАВЛО VI ЗАКЛИКАВ вірних у своїй промові до зібраних на площі св. Петра в минулу неділю, щоб всі католики молилися під час найближчих Великодніх свят, щоб їхні духовники залишились льояльними своїй Церкві і її зверхництву та були добрими пастирями своєї пастви. У тому самому часі три видатні теологи з Чину ОО Єзуїтів у Римі проголосили на першій сторінці великого щоденника „Іль Мессаджеро" статтю з критикою становища Апостольської Столиці, яка противиться прийняттю італійським парляментом закону про обмеження розводів. Ті католицькі духовники вважають, що це втручання Церкви у внутрішні справи італійської держави.

АМЕРИКАНСЬКІ МУРИНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАЦІКАВИЛИСЬ дешевими домами, що їх будують у Франції для тамошніх незаможних робітників. Кілька муринських лідерів прибули до Парижу для наради з даною французькою будівельною фірмою, щоб уможливити їй відкрити свою філію у Балтиморі з засновним капіталом 3,500.000 долярів.

ВИСЛАНО ДАЛЬШИХ 128 СКРИНЬ ДО ЮҐОСЛАВІЇ

Джерзі Сиrі. — З центрального збіркового і висилкового осередку Злученого Українського Американського Допомогового Комітету інформують, що у вівторок, 10-го березня, відправлено до порту в Бруклині дальших 128 скринь одягів і взуття для потерпілих від землетрусу українців в Юґославії. Ці скрині будуть перевезені до Юґославії юґославським кораблем „Звір", що відпливає 22-го березня. Як інформовано, раніше вже вислано кораблем „Тугобіч" 170 скринь, по приблизно 500 фунтів кожна. Директор Осередку п. Маріян Коць інформує, що перед відчалом корабля „Звір" до цього транспорту буде доставлених ще щонайменше 100 дальших скринь. У підготові і висилці транспортів з повною віданністю допомагають дир. М. Коцеві місцеві громадяни Роман Качмарський, Франц Колодій, Микола Гісь і М. Нукас з Байону.

ДЕКЛЯРАЦІЯ

КОНФЕРЕНЦІЇ ЗА ЗДІЙСНЕННЯ ПАТРІЯРХАТУ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ, ЩО ВІДБУЛАСЯ В ТОРОНТІ 7-8 БЕРЕЗНЯ 1970 Р.

В почутті великої відповідальности за долю нашої Української Католицької Церкви на Рідних Землях і в діяспорі, ми, представники мирян з Канади і Америки, діячі руху за помісність і самобутність нашої Церкви, зібрались в Торонті 7-8 березня 1970 р. та виносимо однозгідно таку заяву:

Обміркувавши положення Української Католицької Церкви та дотеперішні висліди змагань за її помісність і патріярхальне завершення, стверджуємо наші досягнення та одночасно реєструємо недоліки і занедбання.

Відбуття Синоду Українських Католицьких Владик та спільне архиєрейське послання з жовтня 1969 року було, безсумніву, нашим найбільшим досягненням у змаганні за помісність і патріярхат УКЦеркви. Ми вдячні Високопреосвященним Владикам за те, що своїм Римським актом на Синоді Єпископів вони вмурували наріжний камінь у відновлення помісности нашої Церкви.

Виходячи з цього, закликаємо Владик, священство і мирян послідовно вводити в життя схвалену Синодом конституцію патріярхального устрою УКЦеркви. До цього ж зобов'язуємося самі на місцях нашої діяльности. Від часу опублікування постанов Синоду вони стають для нас законом, і ми всі та ті об'єднання, що їх репрезентуємо, врочисто зобов'язуємося все вчинити, щоби наша Церква керувалася нашим власним правом та діяла під нашою рідною церковною владою.

Декрет про Східні Церкви, прийнятий Вселенським Собором Ватиканським Другим, постанови наших Владик, зібраних на Синоді, та звичаєве право східніх помісних Церков, мають на майбутнє бути тими основами, що на них будуватиметься наша помісність.

Відродивши нашу стародавню помісність та відновивши східній самобутній характер і статус української Христової Церкви, що перебуває у злуці із Святим Римським Апостольським Престолом й визнає учительський уряд Голови Вселенської Церкви, ми вступаємо на шлях нового нашого розвитку і повноцінного життя.

У зв'язку з цим звертаємся до керівних органів Апостольської Столиці з проханням прийняти якнайшвидше до відома цей стан і відповідно до цього наладнати свої відносини з Українською Католицькою Помісною Церквою. Святішого Отця, Голову Вселенської Католицької Церкви, просимо прихильно роглянути петицію Синоду Українських Католицьких Владик та підвищити українське верховне архиепископство до гідности Київсько-галицького патріярхату.

Просимо наших Владик та поручені їм епархії, екзархати і парафії, повністю респектувати власні постанови і закони, а монаші Чини, мирянські організації та весь наш загал просимо зв'язуватися з українською вищою церковною владою і виконувати її доручення.

Свідомі труднощів, зовнішніх і внутрішніх, ми рішені продовжувати розпочаті заходи для остаточного визнання цих фактів, зокрема для піднесення Верховного Архиєпископа Блаженнішого Кир Йосифа Сліпого до гідности першого патріярха Української Помісної Католицької Церкви.

Для цього зобов'язуємося вжити льояльно і твердо всіх заходів, які для нас, як Божого люду, є доступні. Будемо послідовно боротися проти усіх штучних і надуманих арґументів та впливів, що є перешкодою на нашому шляху.

Зокрема протестуємо і відкидаємо усі наявні і позакулісні ходи та розгри довкола нашої Церкви, розраховані на розводнення, відчуження від матірнього пня, якщо не на повну ліквідацію нашої рідної Церкви. Ми засуджуємо як шкідливі для Вселенської Церкви погодження і концесії, давані чи обіцяні режимній Російській Православній Церкві коштом Української Католицької Церкви. Засуджуємо далі всякі спроби підмінювати помісність нашої Церкви якоюсь гібридною Церквою псевдовізантійського чи нез'ясованих східних обрядів на нових територіях нашого поселення.

В обличчі цих небезпек з-зовні і зі середини, ми при-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Найвищий Суд вирішив, що Мемфіс мусить негайно об'єднати школи

Вашинґтон. — Найвищий Суд ЗСА голосами всіх сімох присутніх суддів узгляднив апеляцію від вироку федерального окружного судді і уневажнив рішення цього судді про ступневе об'єднання шкіл та наказав негайно скасувати расову сеґреґацію в школах міста Мемфісу в Теннессі. Досі школи Мемфісу здійснювали наказ Найвищого Суду тим способом, що учні могли навчатися в школах згідно зі своїм вибором, бо таке рішення були видали нижчі суди. Теперішнє рішення Найвищого Суду наказує негайне об'єднання шкіл, в яких мають навчатися разом білі і чорні учні. Рішення Найвищого Суду не говорить нічого про те, чи треба буде користати з автобусів, щоб об'єднати школи, та змінити шкільні зони, які існують в цьому місті, що має півмільйона мешканців. Головний суддя Найвищого Суду Воррен Е. Берґер заявив, що коли буде найменований дев'ятий суддя цього суду, тоді будуть вирішені всі інші спірні проблеми в справі скасування расової окремішности в школах.

Голова Спілки Вуглекопів Бойл заперечує всі оскарження у зв'язку зі смертю Яблонського

Вашинґтон. — Голова Спілки Об'єднані Вуглекопи Америки 65-річний В. А. Бойл на пресовій конференції заперечив всі оскарження у зв'язку з грудневим вибором та із вбивством Джозефа Яблонського, який був кандидатом на голову спілки, і якого разом із його дружиною і донькою вбито 31-го грудня 1969 року. Бойл оскаржував Департамент Праці в якійсь таємній угоді в тій цілі, щоб уневажнити вибори з 9-го грудня. Справою цих виборів зайнялися конґресові комісії, які переслухали численних свідків в справі того, що під час виборів були деякі незаконні дії. Бойл твердив, що Департамент Праці виступав проти нього ще перед виборами, чим порушено престиж цього високого уряду. Бойл нарікав на це, що йому не дозволили зізнавати в Сенатській Підкомісії Праці, де він міг би відкинути неправдиві оскарження проти нього, зроблені ще покійним Яблонським, який був його противником у виборах.

МИТРОПОЛИТ АМВРОЗІЙ СЕНИШИН ЗАЯВЛЯЄ, ЩО ВІН СТОЇТЬ НА ҐРУНТІ ПОМІСНОСТИ УКЦЕРКВИ ТА ВИЗНАЄ ПОТРЕБУ ЗАВЕРШЕННЯ ЇЇ ПАТРІЯРХАТОМ

Філядельфія. — „Митрополит Кир Амврозій Сенишин заявив з натиском, що він не зрезиґнує і не уступить з Митрополичого Престолу у Філядельфії . . ., що він, як українець, працює для України та стоїть на ґрунті помісности Української Католицької Церкви й визнає потребу завершення її патріярхатом . . ., все ж таки не заперечує, що існують дрібні різниці поглядів на юридичні проблеми патріярхальної структури" — інформує місцевий український католицький щоденник „Америка" з 10-го березня ц.р. Митрополит Амврозій Сенишин склав свою заяву в довшій промові, яку виголосив до членів Головної Управи Союзу Українців Католиків „Провидіння" під час авдієнції в п'ятницю, 6-го березня. „Америка" в цій справі подає:

Нав'язуючи до традиції відбування авдієнції у Митрополита і Верховного Покровителя СУК „Провидіння" під час кожночасних Річних Зборів Головної Управи, о. шамб. М. Харина звернувся до Ексцеленції Митрополита з великим проханням виснити авторитетно зібраним членам Головної Управи порушені ним у своєму слові справи, вважаючи, що таке авторитетне виснення може принести заспокоєння умів людей доброї волі, яких не бракує серед нашої громади, а які непокояться під впливом постійної й непебірливої аґітації різних чинників, що сіють розбрат і незгоду в нашій Церкві.

У відповіді на слово гол. предсідника о. шамб. М. Харини, Митрополит Кир Амврозій виголосив довшу промову, в якій дав обширне виснення всіх порушених гол. предсідником о. шамб. М. Хариною справ. Насамперед, Митрополит Кир Амврозій заявив з натиском, що він не зрезиґнує і не уступить з Митрополичого Престолу у Філядельфії, бо його на цей престол призначив Верховний Архиєрей Папа Римський і тільки Він може його з цього становища відкликати. Добровільне залишення довіреного йому митрополичого престолу, під впливом погроз і шантажів, рівнялося б дезерції, і не може бути навіть розважуване.

Митрополит Кир Амврозій підкреслив, що він, як українець, працює для України та стоїть на ґрунті помісности Української Католицької Церкви й визнає потребу завершення її патріярхатом, про що неодноразово заявляв усно й письмено. Все ж таки, він не заперечує, що існують дрібні різниці поглядів на юридичні проблеми патріярхальної структури. Під час

(Закінчення на стор. 3-ій)

Уряд в Ляосі погодився переговорювати з комуністами про мир

Вієнціян. — Ляоський прем'єр Суванна Фума заявив, що він „з приємністю" прийме висланника лідера ляоських комуністів князя Суфанувонґа з листом, в якому спрецизовані комуністичні вимоги, як плятформа для закінчення війни в Ляосі. Ляоські комуністи, т. зв. Патет Ляо, проголосили три дні тому через радіо в столиці Північного В'єтнаму Ганою заяву, в якій запевняли, що вони також стоять на базі самостійности й невтральности Ляосу та пропонують переговорити про створення тимчасового коаліційного уряду й розписання виборів. У тій заяві говорилося про обов'язкове відкликання з Ляосу всіх американських військових дорадників і припинення американських налетів. В пізнішій заяві Суфанувонґа сказано, що найпершим кроком для замирення має бути проголошення воєнного перемир'я та створення невтральної здемілітаризованої смуги. В обох тих заявах ляоські комуністи говорять про „американську аґресію" проти Ляосу, коли тим часом ЗСА ніколи не дали ніяких наземних військ в Ляосі, зате Північний В'єтнам почав ламати Женевський договір з 1962 року. „поки ще чорнило не висохло на ньому" — як ствердив у своїй промові през. Ніксон з минулої п'ятниці, і тепер мають в Ляосі понад 70.000 свого реґулярного війська. Формально Суфанувонґ все ще є віце-прем'єром, бо уряд Суванни Фуми був властне урядом коаліційним, з участю в ньому також комуністів. Тим часом у Вашинґтоні през. Р. Ніксон дав доручення Пентаґонові виявляти докладно всі людські втрати, понесені в Ляосі. Стверджено, що згинуло там 27 осіб, але дійсно, як заявив був през. Ніксон, ні одна з них у бойових діях. Ці втрати прийшли або внаслідку засідок комуністів на шляхах, або від обстрілювання комуністичною артилерією ляоського запілля.

ЗСА не визнають самостійности Родезії — закриють свій тамошній консулят

Вашинґтон. — Державний секретар Вілліям Роджерс склав перед представниками преси заяву, що американський Уряд закриє з днем 17 березня ц. р. консулят в столиці Родезії Селсбері у протесті проти проголошення в Родезії 2 березня ц. р. конституції, за якою Родезія стає суверенною республікою із власним президентом на чолі. Тим актом біло-расистський уряд Іена Смита порвав усі правно-державні зв'язки з Британією. Британія, колишня колоніяльна держава Родезії, готова була признати Родезії самостійність, але голова автономного уряду, Іен Смит, проголосив самочинно державність Родезії 11-го листопада 1965 року. Британія ані Об'єднані Нації не визнали тієї самостійности Родезії тому, що уряд Іена Смита спирався на 235.000 білих мешканців, відмовивши права голосування й участи в правлінні держави понад 4 і пів мільйоновій більшості чорних автохтонів. Дуже затяжні переговори між Британією і Родезією не довели до успіху. Тепер державний секретар Вілліям Роджерс заявив, що Америка все ще визнає за леґального сувереня Родезії Британію, відмовивши визнання новопроголошеній родезькій республіці з режимом Смита. Під час своєї недавньої подорожі по Африці Вілліям Роджерс стрінувся з наполегливими вимогами африканських лідерів, щоб ЗСА проявили більшу підтримку чорним автохтонам проти біло-расистських режимів в Південно - африканському Союзі, Родезії та в Анґолі й Мозамбіку, які є насправді колоніями Портуґалії. В Родезії живе коло 1.000 американців. Тамошній консулят був уже зредукований до 5-ох осіб.

В СУБОТУ ВІДБУДУТЬСЯ НАРАДИ ЕКЗЕКУТИВИ, ПОЛІТИЧНОЇ РАДИ І РАДИ ДИРЕКТОРІВ УККА

Ню Йорк. — В найближчу суботу, 14-го березня, тут в залях Українського Інституту Америки при 2 Іст 79-та вулиця відбудуться перші по Десятому Конґресі УККА пленарні наради всіх нововибраних керівних органів УККА. Як відомо, в Десятому Конґресі взяло участь 510 делеґатів, що репрезентували 51 центральну організацію й їхні низові клітини. Тоді ж вибрано Екзекутиву із 29-х членів, Політичну Раду із 60-х, Контрольну Комісію і Суд — по 9 членів. Рівно ж на тому Конґресі ухвалено новелю до Статуту УККА, згідно з якою до складу Ради Директорів входять ще 12 голів Відділів УККА, що їх делеґує Координаційна Рада. Цей вибір переведено кореспонденційним шляхом і у висліді надісланих виборчих карток в найближчій Раді Директорів візьмуть участь Голови Відділів УККА з таких місцевостей: Філядельфія, Па., Ню Йорк, Н.Й., Нюарк-Ірвінґтон, Н.Дж., Дітройт-Схід і Гемтремк, Миш., Гартфорд, Конн., Сиракюзи, Н.Й., Клівленд, Огайо, Лорейн, Огайо, Джерзі Сити, Н.Дж, Ню Гейвен, Конн., Балтимор, Мд. і Вашинґтон, Д.К.

На порядку нарад Політичної Ради, що почнеться в годині 10-ій рано, є: (1) Відкриття, (2) вибір голови, двох заступників і двох секретарів; (3) „У світі, в Україні і в нас" — думки для дискусії, що їх реферує редактор Іван Кедрин-Рудницький; (4) дискусія про напрямні діяльности Політичної Ради; (5) вибір двох комісій Політичної Ради: для плянування зовнішньої політики і для плянування внутрішньої політики Українського Конґресового Комітету Америки; (6) внески та запити; (7) закриття.

О годині 2-ій по полудні пічнеться засідання Ради Директорів, в склад якої входять члени Екзекутиви, Політичної Ради і голів Відділів УККА. До участи запрошені також члени Контрольної Комісії і Товариського Суду. Порядок нарад Ради Директорів такий: (1) відкриття — вшанування пам'яті генерала Тараса Чупринки; (2) дві доповіді на тему пляну праці УККА, що їх виголосять проф. д-р Лев Добрянський — про зовнішній відтинок, і проф. д-р П. Стерчо — про внутрішній відтинок. Д-р М. Стахів зреферує меморіял УККА до ОН в справі роковин Леніна в ЮНЕСКО.

Про діяльність УККА в світлі постанов і резолюцій Десятого Конґресу, що були видрукувані в нашій пресі й окремо розіслані всім центральним орґанізаціям, Відділам і керівним органам УККА, будуть реферувати: пп. Йосип Лисогір, Гнат Білинський, Іван Базарко. Фінансове звідомлення Контрольної Комісії УККА за 1969 рік зреферує голова Контрольної Комісії Іван Винник. Проєкт бюджету УККА на 1970 рік подасть скарбник п. Петро Пуцило. Над всіми виголошеними звідомленнями відбудеться дискусія, у висліді якої будуть прийняті постанови для дальшої дії УККА. На програмі дня є також вибір двох комісій: Статутової і Членських Справ. Перед нарадами Ради Директорів відбудеться засідання Екзекутиви.

Слава Стецько доповідала в Ню Йорку

Ню Йорк. — В неділю 8-го березня у Великій залі Народного Дому при 2-ій Авеню відбулась доповідь гості з Европи, відомої діячки АБН пані Слави Стецько. Сходини відкрив і ведення їх передав проф. К. Савчукові голова ПАБНА в Ню Йорку п. Шпонтак. В президії були пані Мирослава Ласовська і п. К. Пришляк. Доповідь на тему „Становище в Україні і світовий антимосковський фронт" тривала в переповненій публікою залі півтори години. Глибоко проаналізувавши сучасний політичний стан в Україні, доповідачка майстерно пов'язала його з діяльністю українських національних сил на міжнародному форумі. Пані Слава Стецько докладно обізнана з ідейно - політичним змістом чисельних антикомуністичних конференцій в Азії і Европі. Свою доповідь ілюструвала вона виступами видатних антикомуністичних діячів Японії, Тайленду, Кореї, В'єтнаму, Англії, Данії та інших країн і представила поступ української політичної думки від антикомунізму до антиімперіялізму, як вияву комунізму. Ця концепція, ствердила доповідачка, здобувала місце на всіх згаданих вище конференціях. Блискучо виголошена доповідь була перейнята глибокою вірою в українську людину, її творчий змаг так в Україні, як і в широкому світі.

Присутні з непослабною увагою вислухали доповідачку, не раз перериваючи її оплесками, після доповіді для гості з Европи було зорганізоване прийняття.

ДОПОВІДЬ Д-РА І. НОВОСІВСЬКОГО В НТШ

Ню Йорк. — Історична Комісія НТШ влаштовує в суботу, 14 березня ц. р. о годині 5-ій вечора, в залі НТШ 302 Вест 13 вулиця в Ню Йорку — чергову Наукову Конференцію. Доповідь на тему „Деякі українські питання у молдавській хроніці Йона Некуличі, сучасника Івана Мазепи", виголосить д-р І. Новосівський. Доповідь є призначена для ширшого загалу громадянства. Вхід вільний.

Бюро перепису населення закликає всіх до співпраці

Ню Йорк. — Бюро перепису населення при Департаменті Торгівлі почало кампанію за те, щоб всі родини та всі самотні люди взяли участь в переписі населення, який зачнеться 1-го квітня ц. р. Бюро закликає всіх виконати свій обов'язок в справі перепису населення. Коло 60 відсотків всіх родин в цій країні дістануть друковані анкети листки, які мають виповнити і відослати до найближчого бюра, адреса якого буде подана на анкеті. 40 відсотків родин і самотних осіб зможуть давати відповіді окремим переписувачам, які їх відвідають. Це відноситься до родин, які живуть в районах слабо заселених. Статистичні дані важливі для організації суспільної опіки, шкіл, мешкань, справи ветеранів, старших віком громадян, національних меншин, природних ресурсів та економічних проблем. Цього року Бюро перепису населення публікує таке гасло: „Не можемо знати, куди маємо прямувати, коли не знаємо, де стоїмо". Бюра запевняє всіх, що всі дані в квестіонарах секретні, і тому всі можуть подавати правдиві вісті, бо їх розглядатимуть тільки заприсяжені урядовці Бюра перепису населення.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Нові часи — нові проблеми

Ще десять років тому нікому не могло приснитися, що одною з найперших проблем, якій американський Президент і Конгрес присвячуватимуть свою увагу, стане конечність „відчищувати" затруєне повітря, землю і води. Коли ж почали призадумуватися, як це практично зробити, фахівці прийшли до висновку, що ніякі засоби не поможуть, якщо зріст американського населення ступатиме тим самим темпом, що дотепер. Президент Ніксон обмежився тільки перестороrою — приготовити „очищену" природу для дальших 100 мільйонів осіб, які народяться впродовж найближчих 30-ох років. Але фахівці твердять, що коли в 2000-му році З'єднані Стейти переступлять число 300 мільйонів населення, то зголошений 5-річний плян очищування природи стане цілком анахронічним.

Сенатор Роберт В. Пеквуд з Орегону негайно виступив із внеском — приступити до обмежування народин в Америці! Але він сам, видно, зацукався перед тим, як ставити точку над „і", бо змагає до цієї цілі посередньо: через нову податкову систему! Згідно з його законопроєктом батько родини при першій дитині має відтягати від свого прибуткового податку 1.000 дол., 750 дол. — при другій дитині, 500.00 дол. при третій дитині — а після того, без уваги на число дітей, її голові не прислуговуватиме право податкової знижки. І тільки в пояснювальній записці сен. Пеквуд заявив одверто: „Без поменшення родин — ми згинемо!"

Не може бути яскравішого прикладу на доказ, що нові часи породжують проблеми, „які й філософам не снилися". Недавно говорилося тільки про найслабше розвинені країни з найбільшим числом бідних людей, яким загрожує голодова катастрофа внаслідок „революційного" щорічного зросту населення, як ось у Китаї чи в Індії. Америка свідомо обмежує продукцію збіжжя, і існують тут ще мільйони „цілинних" акрів землі. І не загроза голоду, а загроза занечищення природи диктує плянувальникам на далеку мету виступати з такими проєктами, як згаданий законопроєкт сенатора Пеквуда. Він не матиме шансів на успіх, бо дух американської Конституції забороняє втрявати в такі найінтимніші справи, як плянування приросту в родинах. Час створює нові проблеми, і треба розв'язувати їх без шкоди для країни і моральних засад.

Атомовий бар'єр проти СССР

Британський міністер військових справ Деніс Гілі, заповівши повернення до Західньої Німеччини британської бриґади, відкликаної звідтіль два роки тому з ощадностевих міркувань, використав цю нагоду, щоб пригадати Москві актуальну західню стратегію. Мовляв, західні держави свідомі того, що Москва і їх сателіти мають величезну перевагу в наземних збройних силах над військами Атлантійського Союзу (НАТО) і що тому отих 4.500 вояків з британської бриґади не мають реального військового значення. Тому стратегія НАТО передбачає у випадку атаки збоку „потенціяльного агресора" „негайно й автоматично" застосувати спершу тактичну ядрову зброю, себто атомову артилерію й ракети на близьку й середню віддаль з атомовими „головками", а в другій стадії війни — ядрову зброю в повній її силі, себто далекосяжні атомові ракети й атомові бомби. Отож „потенціяльний агресор" мусить „двічі подумати", поки рішиться на агресію...

Характеристично, що сказав це соціялістичний міністер соціялістичного британського уряду, який також з признанням повідомив про порозуміння з також соціялістичним західньонімецьким канцлером про закуп у Британії на велику суму зброї й усякого військового виряду для Німеччини. Ця заява британського міністра свідчить про вичуття політичного реалізму навіть у звичайно пацифістично настроєних соціялістичних колах: говорячи про конечність „відпружити" західньо - східні відносини, про конечність міжнародного роззброєння, що його започаткувало б американсько - совєтське припинення перегонів в атомовому озброюванні, Захід таки здає собі справу з вічної загрози нового совєтського походу до Атлантику.

Коли Деніс Гілі говорить про „потенціяльного агресора", то ніхто не має найменшого сумніву, хто єдино може ним бути. І ніякі фрази про „співіснування", ніякі міжнародні договори чи то проти поширення атомової зброї, чи навіть про відмову від зброї, як засобу вирішування конфліктів, не перекреслять загрози збоку червоної Москви, яка ламає всі договори і рахується тільки з чужою силою. Речник Консервативної партії в Британії слушно заявив, що легковаження Заходом своїх так званих конвенціональних збройних сил в Европі створило „дуже вузьку межу між безпекою і самогубством". Вся надія на велетенську атомову потугу Америки, яку Москва боїться провокувати.

Д-р Михайло Данилюк

ДОПОМОЖІМО НАШІЙ МОЛОДІ

Преса цілого світу, а зокрема українська — хоч, на жаль, рідше — приносить потрясаючі вістки про нову пошесть, жертвою якої падає передусім молодь, — про ширення наркоманії та зловживання задурманюючими ліками. Жертвами цієї модерної пошести стали вже десятки тисяч дівчат і хлопців, втративши здоров'я чи життя. Десятки тисяч, ступивши на слизький шлях, що веде до злочинности, заповнюють в'язниці і поправчі інституції.

До цієї проблеми вже не раз поверталась „Свобода" у своїх редакційних статтях, інформуючи українську громаду про важливість цієї проблеми та звертаючи увагу на потребу гострих заходів у поборюванні цього зла. УНСоюз і „Свобода" опублікували брошури українською та англійською мовами в справі наркоманії і розіслали їх безплатно до послуг громаді. Ціль ясна: посіяти заінтересування серед нашої громади цією важливою справою та збудити осередки нашого поселення із своєрідної летаргії та самовдоволення, що, мовляв, „у нас все гаразд".

Не пробуймо себе обдурювати. Хоч, може, пропорційно серед української молоді в Америці та Канаді і менший відсоток таких, що зловживають наркотиками або іншими небезпечними ліками, факти з різних місцевостей свідчать, що ця пошесть уже загніздилась в наших осередках, особливо в більших містах. Українська преса з „національно-етичних" мотивів або „не маючи серця" вразити своїх земляків, часами в громаді відомих не пише про українських молодих людей, арештованих і суджених за поширювання або вживання наркотиків. Тим більше вона не публікує випадків смертности серед нашої молоді від наркотиків, а такі випадки, як подають вірогідні джерела, нараховуються вже десятками. Потрясаючі факти, в які важко повірити, але вони — реальні. Може й добре, що ці трагічні факти не публікуються, а може й зле, але я хочу сказати про щось інше.

Клич про турботу за молодь та необхідність її збереження — старий, але, на жаль, він не завжди визначає методи. Адже це правда, що надто часто ми хочемо зберегти нашу молодь тільки магічною формулкою національного почуття, і то лише при нагоді академій або якихось свят. Тим часом молодь відчужується. Є чимало патологічних явищ в нашому громадському, політичному, а то й церковному житті, які спонукують молодь шукати „свого світу". Серед стимулів, які відчужують юнацтво, є також втрата контакту між поколіннями. Позначається він браком зацікавлення щоденними, життьовими справами молоді, проблемами, серед яких вона живе, виростає й думає. Надто часто ми залишаємо всю цю скомпліковану проблематику на вирішення самому юнацтву, чужому оточенні або припадковими обставинами.

Тема цієї статті — специфічна, а тому не розглядаємо всіх справ молоді, що виросла останніми роками, залишаючи це кваліфікованим педагогам, психологам, соціологам. Але є одна назріла проблема, яка хвилює сучасну молодь і на яку старшому поколінню необхідно обізватись. Тому повертаємось до справи пошести наркоманії.

У цілій Америці ведеться широка акція боротьби з наркоманією та зловживанням ліками, в якій основний наголос ставиться на освідомлення молоді. Видається, що українська громада не повинна стояти збоку, а таки мусить виявити багато ініціятиви та організованости в праці зі своєю молоддю.

Кожний освідомлений і врятований від цієї недуги юнак або юначка — це дарунок цілій громаді, за який колись — за десять-п'ятнадцять років — тепло подякує сьогоднішня молодь, одержавши допомогу тепер, в цей скрутний час виростання серед бурхливих обставин довкілля.

Наголошення родинного виховання справи не розв'яже, бо, хоч і яке воно важливе, не всі батьки мають достатньо знання, щоб відповісти на всі турботливі питання, які приносить молодь зі шкіл або й припадкового товариства. Тут мусять прийти з допомогою старші, які мають знання і кваліфікації, щоб вияснити питання, зв'язані з наркоманією, починаючи від суто медичної сторінки і кінчаючи на психологічних та соціологічних явищах. Треба охопити цією акцією якнайширші круги молоді всіх прошарків, усіх соціяльних груп та походжень і дати їм пояснення авторитетною — українською або й англійською — мовою. Це відкривається можливість нашому професійному кадрові ступити на старий і колись дуже добре випробуваний шлях — шлях в народ. Метод цей — почесний.

Ми, хвала Богу, маємо густі ряди українських лікарів, правників, інженерів, викладачів високих шкіл, учителів середніх, працівників різних стейтових і провінційних установ, міських управ тощо, які мають діло з проблемами виховання. Серед лікарів маємо фармакологів, психіятрів та спеціялістів споріднених ділянок, серед правників — знавців законодавства про ліки і наркотики, серед інженерів - хеміків, серед викладачів — знавців психології, соціології... Інакше кажучи, немає сторінки в проблемі наркоманії, на які наш власний, український кадр не міг би дати відповіді. Якщо взяти до уваги, що більшість цього кадру зорганізована в різних товариствах лікарів, професорів, інженерів і т. д., то не видно ніякої перешкоди в тому, щоб вони всі разом не могли повести широ-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Петро Одарченко

ШЕВЧЕНКО І КОТЛЯРЕВСЬКИЙ

(2)

Коли до Петербургу дійшла звістка про смерть Котляревського, 24-літній Шевченко — тоді вже вільна людина, учень Петербурзької Академії Мистецтв, — під свіжим враженням цієї сумної звістки пише елегію „На вічну пам'ять Котляревському", висловлюючи в ній свої почуття і глибоку пошану до автора „Енеїди".

Ця елегія належить до найперших творів Тараса Шевченка. І одночасно це була оцінка літературної діяльности Котляревського. Найбільшу заслугу Котляревського для України Шевченко вбачає в тому, що автор безсмертної „Енеїди" звеличив рідне українське слово і показав українським письменникам нові шляхи творення національної самобутньої літератури:

Праведная душе!
Прийми мою мову
Не мудру, та щиру —
прийми, привітай.
Не кинь сиротою,
як кинув діброви,
Прилини до мене,
хоть на одно слово,
Та про Україну
мені заспівай.
Нехай усміхнеться серце
на чужині,
Хоть раз усміхнеться,
дивлячись, як ти
Всю славу козацьку
за словом єдиним
Переніс в убогу хату сироти.

В „Енеїді" Котляревського Шевченко оцінив її героїчний характер, її виразну національну тенденцію. Значення творчости Котляревського Шевченко бачив у тому, що поет „всю славу козацьку за словом єдиним переніс в убогу хату сироти", себто, як справедливо каже Павло Зайцев, — „спричинився до поширення національної свідомости, як самого сироти - поета, так і взагалі українських народних мас". Шевченко високо оцінював Котляревського як співця слави козацької, порівнював його з соловейком, називав його „кобзарем", „батьком" і пророкував, що його не забудуть, „поки сонце з неба сяє":

Все сумує, — тільки слава
Сонцем засіяла.
Не вмре кобзар, бо навіки
Його привітала.

Пророцтво Шевченка про безсмертність творчости Котляревського здійснилось.

Перші десятиліття нової української літератури проходили під великим впливом „Енеїди" Котляревського. Проте, часто цей вплив обмежувався лише невдалим зовнішнім наслідуванням, епігонським копіюванням бурлескно - травестійних засобів автора „Енеїди". Справжніми продовжувачами традицій Котляревського були ті письменники, які не намагалися наслідувати зовнішні особливості стилю Котляревського, а пробували сказати нове слово, звертаючися до невичерпних скарбів рідної мови і народної усної творчости. П. Гулак - Артемовський, Є. Гребінка, Г. Квітка - Основ'яненко та поети - романтики успішно продовжували почату Котляревським справу творення української національної літератури.

Найвищим завершенням початої Котляревським нової української літератури була творчість великого Шевченка. Творчість Шевченка відкрила новий період в історії українського народу, період свідомої боротьби за національне, політичне і соціяльне визволення.

Прокладаючи нові шляхи в літературі, молодий Шевченко підкреслював свій зв'язок з тими, хто перші почали творити нову українську літературу, зокрема з Котляревським. Про це найкраще свідчить Шевченкова ода - елегія на смерть Котляревського. Цей твір молодого Шевченка „вказує нам і на одно з джерел Шевченкового національного усвідомлення". (П. Зайцев). В „Енеїді" Шевченка приваблював не гумор, не бурлескний стиль, а героїчні мотиви, оспівування „слави козацької". І слідом за своїм учителем Шевченко створив невмирущі образи козацьких ватажків Гамалії, Івана Підкови, дав яскраві картини славного минулого українського народу. Шевченко надав своїм творам на історичні теми політичного характеру. Він не тільки згадував героїчне минуле свого народу, а й протиставляв його гіркій, сумній сучасній дійсності і висловлював рішучий протест проти поневолення українського народу, стверджуючи, що „над дітьми козацькими поганці панують". Історична тема у Шевченка має революційну функцію — нагадуванням про героїку минулого будити активність поневоленого народу, кликати його до боротьби за свою волю і за свої права.

Від історичних тем Шевченко переходить до політичної поезії з її гострою сатирою, спрямованою проти російського самодержавства, проти політичного і національного гніту, проти соціяльного поневолення українського народу. Устами Шевченка заговорив сам народ. „Гайдамаки", „Сон", „Кавказ", „Великий Льох" — це вже твори великої сили і глибини, яких не знала наша література до Шевченка.

У передмові до „Кобзаря" 1847 р. Шевченко критикував бурлескну течію в українській літературі. Він виступив проти тих, що вважали поему Котляревського за єдине джерело пізнання народного життя. В цій передмові Шевченко писав: „Прочитали собі по складах „Енеїду" та потинялись коло шинку, та й думають, що от коли вже ми розпізнали своїх мужиків". Тут Шевченко виступив проти тих панків, що розглядали „Енеїду" Котляревського як сміхотину для своїх розваг.

Проте, було б помилкою робити висновок — на підставі критичних зауважень Шевченка про „Енеїду" в його передмові до другого видання „Кобзаря", що Шевченко змінив свій погляд на Котляревського та на його творчість. Про велику пошану Шевченка до Котляревського свідчить Шевченкова повість „Близнята", написана 1855 року в форті Новопетровському. Серед епізодичних дійових осіб зустрічаємо тут і Івана Петровича Котляревського. В повісті „Близнята" постать автора перелицьованої „Енеїди", як каже П. Зайцев, „змальована в повній згоді з історичною правдою". Котляревський показаний тут як шляхетна, гуманна людина, як добрий учитель, що мав позитивний вплив на своїх учнів, і як талановитий письменник, що користується великою пошаною.

Шевченко добре розумів епохальне значення „Енеїди", що полягало передусім у тому, що це був перший друкований твір, написаний живою розмовною мовою українського народу.

„Енеїда" Котляревського — це був блискучий початок нового українського письменства, в основу якого покладено не тільки використання живої народної мови, а й певні ідейні принципи: гуманізм, демократизм, національне самоусвідомлення і самоствердження. В „Енеїді" маємо не тільки безтурботний сміх, гумор і сатиру. За зовнішньою формою бурлескного стилю тут виразно пробиваються національні, патріотичні і соціяльні мотиви, зокрема засудження жорстокостей кріпацтва.

Наступники Котляревського — Гулак - Артемовський, Квітка Основ'яненко, Гребінка та інші — далі розвивали ці мотиви в певних межах. Проте, передшевченківська література була ще в стадії „початківства", вона була обмежена і своїми мистецькими засобами, жанрами, стилем, тематикою і своєю ідейністю.

Справжнім основоположником нової української літератури, що дав українському народові і всьому світові твори неперевершеної мистецької цінности, твори надзвичайно глибокого ідейного змісту, твори епохального значення, був Тарас Шевченко. Через 50 років після появи першого видання „Енеїди" українська література зробила велетенський крок уперед, і в цьому найбільша заслуга Тараса Шевченка.

Поетична творчість Шевченка ввела українську літературу в коло світової літератури. Розвиток української літературної мови Шевченко підніс на найвищий

(Закінчення на стор. 3-ій)

Ярослав Шав'як

ВІДЕНСЬКА „СІЧ"

(1)

Як уже відомо з окремого комунікату в „Свободі" (див. ч. 33/1970), на неділю 8 березня у столиці Австрії, Відні, в місцевій українсько-католицькій церкві св. Варвари було заплановане урочисте відслонення пропам'ятної таблиці, присвяченої 100-річчю з дня заснування Українського Академічного Товариства „Січ" у Відні.

Вмуруванням пропам'ятної таблиці у церкві св. Варвари завершились ювілейні відзначення, які фактично припадали на рік 1968. В тому році колишні члени віденської „Січі", що проживають на терені Австрії, рішили відсвяткувати 100-літній ювілей заснування цього товариства, а провідною думкою була та, що „Січ" заслужила на такий ювілей. Для тієї цілі вибрано окремий комітет, що його очолив д-р Роман Сас - Залозецький, а в склад якого входили ще д-р Дарія Дзерович, проф. Андрій Гнатишин та інж. Федір Пилип. Заходами цього комітету відбулася 8-го грудня 1968 р. в залі Ербаргавс у Відні святочна академія, присвячена 100-літтю заснування „Січі" з двома доповідями про історичний розвиток і значення „Січі" німецькою та українською мовами, що їх виголосили д-р Р. Залозецький і д-р М. Дзерович, після чого відбувся концерт, зорганізований проф. А. Гнатишиним, з хором церкви св. Варвари у Відні при співучасті солістів Любки Гнатишин і Володимира Барана. Потім був комерс, на якому зібралось багато колишніх членів і членок „Січі" з цілої Австрії.

Власне в часі тих святкувань виринула думка вмурувати пропам'ятну таблицю в нашій віденській церкві. Душею цього проєкту був голова ювілейного комітету д-р Р. Залозецький, а мистецьке оформлення цієї таблиці перебрала на себе відома наша емальєрка п. Марійка Дольницька, колишній член „Січі", якій у виконанні цієї роботи помагала молода віденська артистка Ельдріх Кніпер - Шульц. У згаданому вище числі „Свободи" були подані знімки цієї пропам'ятної таблиці та її опис.

Д-р Роман Сас - Залозецький, що фінансово змобілізував колишніх віденських „січовиків", розсипаних по цілому світі, для переведення в діло проєкту пропам'ятної таблиці — це теж колишній віденський „січовик", він же 83-й голова віденської „Січі" з 1930 року. Тепер це відомий адвокат на терені Відня з широкою міжнародною клієнтелею. Свій вільний час жертвує громадській діяльності для добра невеликої української колонії Відня. Недавно ми читали в наших газетах про те, що 13 вересня 1969 р. в присутності пароха церкви св. Варвари і представників нашої церковної громади віденський кардинал Франц Keніґ у своїй палаті передав голові Церковної Ради при парохії св. Варвари, д-рові Романові Залозецькому, за його заслуги для нашої Церкви і парохії папський орден „Про еклезія ет понтіфіче" від Папи Павла VI.

Якщо б віденська „Січ" сьогодні існувала, вона мала б 102 роки від дати заснування. На жаль, „Січ" сьогодні не існує, як і немає на терені Відня жадної української студентської організації.

(Продовження буде)

Проф. Степан Шах

РОМАН ШУХЕВИЧ — СИМВОЛ НЕЗЛАМНОСТИ

(Спомин)

(8)

А коли ми по вечері і по вичерпних розмовах встали, щоб попрощатись, то Ромко Шухевич стояв уже з моїм шоломом у руках і оглядав його з цікавістю. Я, пам'ятаючи педагогічну вказівку староримського поета Деціма Ювеналіса, що „Puero debetur reverentia" („хлопцеві належиться від старших ніжне почуття пошани") — підійшов з усмішкою до нього й наклав Ромкові шолом на голову. І всі ствердили, що „Ромко може вже бути українським стрільцем". Одушевлений, став він переді мною „на позір" і засалютував, приклавши пальці до шолома. Тоді я додав побажання: „Ромку, станьте бойовим лицарем України"!

Його очі заблистіли, обличчя набрало поважного настрою, і він відповів коротко: „Постараюсь бути гідним, пане поручнику!" Я мовчки стиснув йому по-дружньому руку, сотн. Гнатевич поклепав його рукою неначе середньовічним лицарським мечем по рамені, а старенький о. шамбелян Мих. Цегельський зацитував при цій „лицарській церемонії" слова із староукраїнського лицарського епосу XII віку, із „Слова о полку Ігоревім" про лицарсько-хороброго князя „Яр-Тура" Всеволода:

Яр-Туре Всеволоде!
Стоїши на борони,
Прищеши на вої стрілами,
Гремлеши о шеломи мечи
харалужними

Камо тур поскочяше,
Своїм златим шеломом
посвічивая,
Тамо лежат погания
голови половецкия.

У переспіві проф. Василя Щурата звучить це так:

Гей, Яр-Туре Всеволоде!
Перший б'єшся без утоми!
Стріли сієш, а мечами
Раз-у-раз гримиш в шоломи.
Куди ти поскочиш туром,
Де шолом твій злотий блисне,
Там і голова погана
З половецьких пліч повисне!

Була це коротка, але врочиста хвилина — „вибивання на лицаря" — Ромка Шухевича!.. Тішилися ми цим молодецьким лицарем, а рівночасно подивляли знамениту пам'ять старого отця шамбеляна Мих. Цегельського, що текст пісні про „битву на ріці Каялі, у Дону великого" в староукраїнському тексті з молодечих ще літ — з часів за професора львівського університету о. д-ра Ом. Огоновського († 1894 р.) пам'ятав!

Скаже, може, хтось із читачів, що я занадто докладно про деякі деталі оповідаю. На своє оправдання наведу слова християнського філософа — св. Аврелія Авґустина († 430 р.), який каже: „Не пропало те, що очі, правда, вже втратили, але в пам'яті нашій заховане ще залишилось". („Confessiones", кн.. X, глава 18). А рівночасно закінчу цю сцену словами староримського поета Публія Верґілія: „Може і про це згадати буде колись (комусь) присмно". („Енеїда", кн. I., вірш 203).

9

Після мого виїзду з Камінки Струмілової на фронт під Городок, зайшли, як відомо, різні події — політичні і військові на фронтах. Але я згадаю лиш про одну подію, що нас під Городком дуже заскочила. В квітні 1919 р. дістали ми з нашої корпусної команди, а мали ми вже телефонічне сполучення через Жовкву, наказ негайно „перекинутись" до Сокаля над Бугом, бо там... „загрозила револьта „сотника" кавалерії Шурмяка (кол. австрійський фельдфебель кавалерії родом із Зубкова, повіт Сокаль!), що нав'язав якісь зносини з отаманом Оскілком на Волині" і що через це грозить там на відтинку сокальсько - волинського фронту грізне у наслідках заломання.

Ми були заскочені наказом. Але прибули поспішним маршем через Янів — Жовкву-Мости-Кристинопіль до Сокаля. Під вечір Страсного Четверга зголосились у команді. Командантом міста і сокальської групи був сотник Йосиф Демчук, міщанський син із Скаля, а з фаху адвокатський конципієнт. (Знав я його ще як учень 1-ої кл. Академічної гімназії; був він тоді учнем V кляси і навчив мене грати в шахи, за що я йому ще й нині при кожній виграній грі — вдячний. По війні відкрив він свою адвокатську канцелярію в Сокалі; помер 25. X. 65 у Франції — на 77 році життя).

Його заступником був пор. Василь Дикий, родом з Первятина, повіт Сокаль (мій клясовий колеґа з Академічної гімназії, живе нині в Едмонтоні (Канада), де працює в редакції католицького тижневика „Українські Вісті"), а шефом штабу сокальської бриґади був тоді сотн. Петро Петрик, родом з Мервич к. Куликова (мій клясовий товариш з Академічної гімназії, а по війні співробітник у „Просвіті", нині живе в Америці).

І вже з самим приходом нашого куреня до Сокаля бунтарі „штурмяківці" зникли з терену, як дим з лиця землі, і подалися на північ від Угринова кудись в напрямі Володимира Волинського, де не було вже ніякого сталого фронту УГА. Але для забезпеки обсадив командант нашого куреня — залізничний двірець, обидва мости над Бугом, передмістя Забужжя і село Поторицю, що було „ключем" земельних посілостей родини графів Дідушицьких. Ми відпочивали на кватирах гостинних сокальців.

У Страсну Суботу, під вечір, відправив місцевий парох, о. мітрат д-р Василь Левицький у новій (в 1912 р. збудованій) величавій парохіяльній церкві Воскресну Утреню. Наш курінний командант — сотн. Климкевич виделеґував одну сотню „бляхарів" у повнім узброєнні на Богослуження. Сотня уставилась перед церквою, щоб узяти участь у Воскресній Утрені разом зі сокальцями. І коли о. парох В. Левицький, вийшовши по відспіванні „Надгробного" з церкви, заінтонував 1-й стих тропаря: „Да воскреснет Бог і розточаться вразі Єго", дала наша сотня трикратний вистріл гострими набоями у повітря, а всі стрільці заінтонували майже зі сльозами радости грімке „Христос воскрес із мертвих". Був це, повторю за поетом Ів. Франком, наш „Перший Великдень на волі, Боже великий"!

Повітовий комісар - суддя Володимир Ярема (народжений 1877 р., матурист першого річника абітурієнтів перемиської гімназії з 1896 року, помер як суддя-авдитор УГА на тиф на Україні в грудні 1919 р.) запросив нас, старшин, з от. Андрієм Долудом на чолі, до себе „на свячене", яке приготовила його дружина. У розмові з суддею В. Яремою довідався я, що він приятелює з камінецьким суддею Шухевичем. Я оповів йому, що місяць тому я був у пп. Шухевичів у Камінці Струміловій у гостині; ми написали йому великоднє привітання на листівці з церквою св. Петра й Павла в Сокалі, а я додав окреме поздоровлення для „стрільця і лицаря" Ромка. Картку цю вислав до Камінки польовою поштою УГА. І була це єдина моя кореспонденція за ввесь час існування незалежної Західньої Української Держави, а для Ромка Шухевича єдина польова поштова посилка, як пізніше мені оповідав, у тім часі. Листівку цю переховував він у своїм архіві як пам'ятку з часів польової пошти УГА.

(Далі буде)

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО БРАТІВ У ПОТРЕБІ В ЮГОСЛАВІЇ!

ОДЯГИ, ВЗУТТЯ, НАКРИВАЛА і ХАРЧІ ПОСИЛАТИ НА АДРЕСУ:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
1213-1217 Summit Avenue
JERSEY CITY, N.J. 07307 Tel.: (201) 795-2155

ГРОШОВІ ПОЖЕРТВИ ПОСИЛАТИ НА АДРЕСУ:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
5020 Old York Road
PHILADELPHIA, PA. Tel.: (215) GLadston 5-3774

У грудні 1969 р. відбулася третя конференція ВАКЛ

У Бангкоку, Тайланд, відбулась від 3 до 6 грудня 1969 року третя Конференція ВАКЛ — Міжнародної Антикомуністичної Ліги, в якій брали участь як голова ЦК АБН Ярослав Стецько, як редактор різномовних видань АБН — п-і Слава Стецько та В. Чопівський. В Конференції взяли участь 180 делегатів і спостерігачів з різних країн вільного світу, в тому від 54 товариств і об'єднань, членів ВАКЛ.

Ця Конференція була виявом зміцнення світового антикомуністичного фронту. ВАКЛ однаково виступає проти загарбницької Москви і проти загарбницького Пейпінгу, головних комуністичних потуг у світі та головних спричинників винародовлення інших націй і народів, їх політичного й економічного гноблення, переслідування їхніх мов і культур, їхніх інтелектуалістів, релігійних діячів і т. д. У постановах і резолюціях Третьої Конференції ВАКЛ закликається уряди й народи країн вільного світу подавати більше реальну допомогу Поневоленим Націям у їх боротьбі за свободу й державну незалежність. В одній із одноголосно прийнятих резолюцій сказано: „ВАКЛ далі підтримує боротьбу за визволення України, кавказьких націй, Білоруси, Угорщини, балтицьких країн, Туркестану, Болгарії, Румунії, Албанії, Хорватії, Чехії, Була також прийнята окре- Словаччини, Сх. Німеччини та інших — проти російського імперіялізму і комунізму". мо резолюція „Проти винищування культурних провідників та проти нищення історичних пам'яток в Україні". На внесок представників з Аргентини, від України —АБН, Зах. ННімеччини, Туреччини, Індії та Франції Конференція ВАКЛ одноголосно схвалила резолюцію про всесвітню підтримку Поневолених Націй. У тій резолюцій, між ін. сказано: що „російська та комуно-китайська імперіялістична агресія... загрожує незалежності й свободі народів Азії" і що це ж саме загрожує народам вільної частини Европи та в світі; тому Третя Міжнародня Антикомуністична Конференція закликає провідників вільних держав та всі народи до зміцнення лав в антикомуністичній боротьбі не лише на воєнних фронтах, а й до активнішої боротьби проти місцевих комуністичних п'ятих колон, які допомагають підривною діяльністю зберігати на земній кулі кацети для поневолених народів.

З ЖИТТЯ „ОБНОВИ" В НЮ ЙОРКУ

Ще восени Нюйоркський Відділ студентського товариства „Обнова" заплянував відбути „Студійні Дні" 7-го і 8-го березня 1970-го року в Глен Кові, на Лонг Айленді. Панель психологів передискутує тему „Любов і подружжя" з релігійного, соціяльного та психологічного становлення. Молодь буде мати змогу також висловити свої думки про ці проблеми. Вечором передбачається гри і забави.

Оплата за нічліг та харчування виносить 13 дол. По ближчі інформації прошу дзвонити (212) 446 6913 або (212)-777 2299.

ДЕКЛЯРАЦІЯ

(Закінчення зі сторінки 1-ої)

рікаємо збільшити наші зусилля у змаганні за самобутність Церкви нашого обряду та за її помісність на всіх територіях діяння. Для цього зобов'язуємося:

— Давати беззастережну і всесторонню підтримку Верховному Архиєпископові, його Синодові єпископів та синодальним установам;

— всіляко змагатися за здійснення і визнання наших прав та привілеїв, вживаючи доступних нам засобів організації, інформації та зв'язків з різними зацікавленими чинниками;

— розпочати негайно масову і широкозакросну акцію серед українського загалу в усіх країнах українського поселення за самоствердження Української Помісної Католицької Церкви на патріяршому устрої;

— сконсолідувати і скоординувати усю діяльність установ, і людей, заанґажованих у цій справі з метою кращого переведення запляновaних і викликаних новими потребами дій;

— в тій цілі затіснити співпрацю з громадськими чинниками та з Секретаріятом Світового Конґресу Вільних Українців;

— організувати і творити фінансові засоби для розбудови Верховної Архиєпископії у формі патріярного фонду.

Свідомі великої ваги справи, за яку ми взялися, та виявляючи готовість все зробити за здійснення помісности та патріярхального устрою нашої Церкви, ми пропонуємо організованій українській громаді та Секретаріятові Світового Конґресу Вільних Українців проголосити цей 1970 рік „Патріяршим Роком" для всього нашого суспільства в діяспорі. Зокрема, говорячи в імені наших складових частин великого руху мирян за патріярхат в Канаді і ЗСА, ми заповідаємо велику акцію на найближчі місяці.

З цієї торонтонської конференції, яка є одною з чергових координаційних акцій нашого мирянського загалу, ми в глибокій льояльності та відданості Святій Апостольській Столиці, підтверджуємо нашу прив'язаність до єдности Вселенської Церкви та до її Голови, Святішого Отця Папи Павла VI.

В глибокому подиві і любові для особи Первоієрарха УКЦеркви, Верховного Архиєпископа Блаженнішого Кир Йосифа Сліпого, нашого духового батька, ми щиросердечно вітаємо його як ініціятора відновлення помісности нашої УКЦеркви, та разом з ним усіх Високопреосвященних Владик-членів Синоду і віддано просимо їх вести нашу Церкву до кращого майбутнього.

В покорі і співчутті до долі поневоленого українського народу, висловлюємо солідарність з його змаганнями, зокрема з діючою підпільною Українською Церквою. Наші благання линуть до арештованого Кир Василя Величковського та всіх терплячих священиків і вірних.

В братній любові звертаємося до православних українців усіх церковних юрисдикцій і від серця бажаємо їм успіхів у змаганні за завершення церковної єдности в Соборі Єпископів Української Автокефальної Православної Церкви. Простягаємо руку співпраці українцям усіх християнських віровизнань.

Мирян Української Католицької Церкви в діяспорі закликаємо до єдности, згоди і співпраці за великі ідеали українського церковного відродження, що їх історія призначила здійснити нашому поколінню.

Торонто, 8 березня 1970

Конференція за Патріярхат
Української Католицької Церкви

МИТРОПОЛИТ АМВРОЗІЙ СЕНИШИН ЗАЯВЛЯЄ...

(Закінчення зі сторінки 1-ої)

авдієнції для представників Товариства за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви в дні 4 грудня м. р., коли здавалося, що усунено всі контроверсійні проблеми, Митрополит Кир Амврозій обіцяв був представникам Товариства (ред. Качмар і д-р Осінчук, приявність проф. Лабуньки в делеґації не була попередньо узгіднена), що всі ці різниці поглядів будуть усунені до двох місяців. На жаль, представники Товариства за Патріярхат на це не погодились.

Таким чином, представники Товариства за Патріярхат виявили, що їм не йдеться про згоду, єдність, усунення непорозумінь, але про боротьбу. Факт, що цю боротьбу ведеться проти Митрополита вже майже 7 років і що він один є предметом різних напастей і дискримінацій, до речі цілком незаслужених, Митрополит пояснює тим, що він очолює найбільшу архидієцезію нашої Церкви, яка своєю організацією й досягненнями представляє значну силу. „Ударите пастиря — а вівці розбігнуться" — оця „ідея" руководила і руководить тими, що ведуть атаку на Митрополію. Вона не є першою і не є останньою. Подібні атаки переживали попередні Філядельфійські Ієрархи: Єпископ Кир Сотер Ортинський і Митрополит Кир Константин. Українська Католицька Церква має чимало ворогів, які ніколи не жаліли труду, щоб завдати їй різних ударів. . .

Приспішений конкурс на проєкт пам'ятника Т. Шевченкові у Франції

Париж. — Діловий Комітет для встановлення пам'ятника Тарасові Шевченкові у великому французькому місті Тулюзі проголосив короткотерміновий мистецький конкурс на кращий пам'ятник Т. Шевченкові. До уваги будуть братись лише проєкти, виконані у формі мармурового погруддя Т. Шевченка, або ж його барельєф із бронзи. Діловий Комітет під керівництвом інж. Сергія Пащенка прохає українських скульпторів і мистців з країн вільного світу надсилати такі мистецькі проєкти найдалі до 1-го травня 1970 року, на адресу голови Комітету:

Mr. Pastchenko Serge,
19 Rue Reille, 31
Toulouse, France

Управа міста Тулюз вже вже дала свою формальну згоду на встановлення пам'ятника Тарасові Шевченкові в тому місті, на вулиці, що недавно одержала назву „Україна" завдяки заходам того ж українського національного Комітету.

В ЛМКлюбі відбувся вечір Абетки історії України

Ню Йорк. — У переповненій залі Українського Літературного Клюбу відбувся в п'ятницю 6-го березня вечір, присвячений „Абетці історії України", що його відкрив вступним словом голова Клюбу д-р Б. Ржепецький, навівши приголомшуючі приклади велетенської неграмотности в багатьох країнах сучасного світу. Мистець Ярослав Паладій розповів про свою майже трирічну працю над літерами української абетки, кожна з яких є одночасно й ілюстрацією назви чи події з української історії. Потім зібрані оглядали кожну літеру на великому екрані, подивляючи красу і точність виконання літер під дерево, із вмонтованими в них мистецькими малюнками: Архангел, Бандура, Верховина, Гетьман, Гонта, Довбуш і т. д. Прозірки з ориґіналів першоякісно виконав мґр. Володимир Грицин. Під час висвітлювання прозірок п-і Євгенія Єнсен та Леонід Полтава читали відповідні віршовані тексти до кожної літери-теми. Після висвітлювання виступали з коротким словом д-р І. Новосівський — про маестра Я. Паладія, як мистця і скульптора, і проф. С. Салик, який говорив про потребу видати такий спільний твір для української молоді та шкіл. Вечір закрив д-р Б. Ржепецький.

У НЮ ГЕЙВЕНІ ВІДЗНАЧАТЬ ТИСЯЧОЛІТТЯ КНЯГИНІ СВ. ОЛЬГИ

Ню Гейвен, Конн. — Студійне Товариство ім. Михайла Грушевського і Т-во Прихильників УНРесп. влаштовують академічний вечір, з доповіддю „Візантія — місце хрещення св. княгині Ольги", що її виголосить д-р Ярослав Туркало, професор Таверс університету. Доповідь буде ілюстрована кольоровими прозірками, знятими в сучасному Стамбулі, в Туреччині: з Собору св. Софії в Константинополі з 955 року, церкви св. Сергія, палацу імператора Константина, старих візантійських пам'яток у Салоніках та ін. Академічний вечір відбудеться в неділю 15 березня, о 6-ій вечора, в залі української церкви при 569 Джорж вулиці.

П-ні Ганна Середяк з Арґентини відвідала Редакцію „Свободи"

Джерзі Ситі, Н. Дж. — П-і Ганна Середяк, дружина відомого в арґентині українського видавця п. Юлія Середяка і професор української мови в Гімназії Українознавства в Буенос Айресі, відвідала в понеділок 9 березня редакцію „Свободи", в дорозі до інших міст Америки і Канади. В одномісячну подорож вона вибралась для ознайомлення з досвідом українських працівників у рідному шкільництві, щоб кращі елементи їхнього досвіду застосувати на практиці в українському шкільництві в Арґентині. Гімназія Українознавства в Буенос Айресі працює при філії Укрінського Католицького Університету св. Климента Папи, її директором є мґр. Михайло Василик, а її протектором — Екзарх Єпископ Кир Андрей Сапеляк, який особливо опікується і турбується справами українського шкільництва та поширенням доброї рідної книги серед української громади в Півд. Америці. Крім праці в Гімназії Українознавства, Г. Середяк викладає англійську мову в приватній школі, випускники якої здають потім іспити в державних вищих школах і одержують дипломи. П-і Ганна Середяк передала редакції щойно видану у Видавництві Ю. Середяка в Буенос Айресі книжку — „Життя Лазарка з Тормесу та його щастя і злидні", середньовічну еспанську повість, в перекладі на українську мову Миколи М. Палія.

ШЕВЧЕНКО І КОТЛЯРЕВСЬКИЙ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

рівень. З великою силою свого мистецького таланту Шевченко правдиво показав минуле і сучасне життя українського народу і виступив з гострим протестом проти національного, політичного й соціяльного поневолення українського народу. Своє незрівняние палке і гнівне, лагідне і ласкаве, сповнене безмежної любови до свого рідного краю й народу і безмежної ненависти до ворогів свого народу СЛОВО Шевченко зробив найгострішою зброєю в боротьбі українського народу за свою свободу і державну незалежність.

Котляревський і Шевченко — це два етапи в історії української літератури і в історії українського народу.

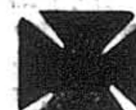
Котляревський проклав шлях для Шевченка. Шевченко проклав шлях для Івана Франка, Лесі Українки, Панаса Мирного, Михайла Коцюбинського, Василя Стефаника Ліни Костенко, Василя Симоненка і показує шлях новим поколінням українських письменників.

Творчість Котляревського — це дитячий вік нової української літератури. Творчість Шевченка — це зрілий період літератури, що досягла високого розвитку. Після виступу Шевченка українська література „стала фактом міжнародного значення". (Олександер Білецький).

Слово Котляревського було передранковою зорею національного відродження українського народу. Слово Шевченка стало незгасним сонцем України, стало на сторожі її національної слави, величі і безсмертя.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА, СВАТА і ДІДУНЯ
бл. п. д-ра Теодозія КОМАРИНСЬКОГО
буде відправлена
в ЧЕТВЕР, дня 12-го БЕРЕЗНЯ 1970 РОКУ
о год. 8-ій рано в Церкві СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ
ЗАУПОКІЙНА БОГОСЛУЖБА
Приятелів і Знайомих про Молитви за спокій Душі Покійного щиро просить
ДРУЖИНА і РОДИНА

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Дорогого МУЖА
бл. п.
ТЕОДОСІЯ НОСІЄВИЧА
який відійшов у Вічність 19-го березня 1969 року
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА
в Українській Православній Катедральній Соборі
СВ. ВОЛОДИМИРА в ЧИКАГО, Ілл.
в суботу, дня 21-го березня 1970 року
о годині 9-ій рано
Прошу Приятелів і Знайомих помолитися за упокій Його душі.
Дружина ЕВГЕНІЯ НОСІЄВИЧ

Прибиті тяжким горем повідомляємо
Приятелів та Українське Громадянство,
що в четвер, 5-го березня 1970 року по довгій
і тяжкій недузі, на 78 році життя, упокоївся в Бозі
наш Найдорожчий
БАТЬКО і ДІДУСЬ
бл. п.
ВАСИЛЬ ГРИЦИНА
учасник Визвольних Змагань в рядах УСС, адвокат в Чорткові, Гусятині і Щебречині, на еміграції активний громадський діяч.

ПОХОРОН відбувся в суботу, дня 7-го березня 1970 року з церкви св. Михаїла на Український Цвинтар в Гластенбері.

В глибокому смутку:
син: ЯРОСЛАВ з дружиною ТЕТЯНОЮ
внуки: АНДРІЙ і ХРИСТЯ

УПРАВА ВІДДІЛУ УККА
в ГАРТФОРДІ, Конн.
ділиться сумною вісткою з Членством і Українським Громадянством Гартфорду і околиці,
що 5-го березня 1970 р. відійшов у Вічність

бл. п.
ВАСИЛЬ ГРИЦИНА
колишній вояк леґіону УСС, адвокат на Рідних Землях, довголітній член Управи УККА — щиро відданий організації і збірці УНФ, активний член многих товариств, всіма шанований і люблений.

ПАНАХИДА відбулася дня 6-го березня в похоронному заведенні Талярського, а ПОХОРОН в суботу, 7-го березня 1970 р. з церкви св. Михаїла на Український Цвинтар в Гластенбері

•

Родині Покійного найщиріші співчуття складає
УПРАВА ВІДДІЛУ УККА в ГАРТФОРДІ, Конн.

Замість квітів на могилу
сл. п. СТЕФАНА СЕНИКА
складає 25.00 долярів
на Наукове Товариство ім. Шевченка в Сарселі
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ" в ДІТРОЙТІ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. АННИ КАРДАШИНЕЦЬ
складаю 10.00 долярів
на Допомоговий Фонд Карпатського Союзу
Аліса ГРЕНДЖА-ДОНСЬКА ДАНИЛЮК

Комунікат Комітету Бойківщини

Идучи за закликом Комісії Реґіональних Дослідів при Науковому Товаристві ім. Шевченка, Головна Управа Комітету Бойківщини в однорічній діяльності особливу увагу звернула на видавничу ділянку. Згідно з пляном в 1969 році Комітет видав 4 числа квартального журналу „Літопис Бойківщини", що є до певної міри продовженням „Літопису", видаваного Музеєм Бойківщини в Самборі. На 200 сторінках поміщено чимало матерії Бойківщини, яак території Бойківщини як теж про звичаї, традиції, ношу і фолкльор бойківського племени. Не мало там споминів із сіл та міст, їх участь і діяльність у многогранному житті українського народу. У кожному числі поміщено цілі сторінки знимок з красвидами бойківських Бескидів, оригінальних дерев'яних церков та гарними зразками бойківської народної ноші.

Досі „Літопис Бойківщини" був видаваний офсетом, а цього року буде видаваний друком. Перед самими Різдвяними Святами Комітет випустив першу книжку „Літературна Бойківщина" під редакцією д-ра Василя Луцева, яка є ластівкою дальших заповіджених книжкових збірників про історію, географію, етнографію та культуру, господарське і суспільне життя бойківського племени. В книжці „Літературна Бойківщина" показані перлини літературної творчости письменників і поетів, що походять, або писали про Бойківщину за останніх сто років. Комітет видав листівку з народною ношею, та заплянував випуск дальших листівок.

Щоб познайомити українську громаду з культурним надбанням бойківського племени, з його участю в житті цілого українського народу, та зберегти для майбутніх поколінь зразки і докази його високої культури, оригінального мистецтва та глибокої побожности, Комітет заложив „Музей Бойківщини", в якому зібрав вже чимало експонатів. Референт Музею інж. О. Татомир видав заклик та запитник в тій справі.

Тому, що найбільше в краю загрожене наше церковне будівництво, яке окупант систематично винищує, Комітет зібрав вже поважне число знимок наших церков, дзвіниць, каплиць, придорожних хрестів, як теж оригінальних ікон та образів, та підготовляє виставку церковного будівництва на Бойківщині з відповідними поясненнями та метриками.

Щоб безпосередно познайомити б. жителів Бойківщини з працею Комітету та підбору відповідних людей до всіх ділянок, Головна Управа Комітету постановила відбути Загальний З'їзд всіх б. жителів Бойківщини в днях 26 і 27 вересня 1970 р. на Союзівці в Керґонксоні, Н. Й.

Дорогі земляки! Відгукніться на це наше звернення! Зголошуйтесь на передплатників „Літопису Бойківщини" та шліть передплату. Замовляйте книжку „Літературна Бойківщина" — долучуючи чека на 7. дол. Пересилайте експонати до Музею Бойківщини — світлини, вишивки, видання... Присилайте пожертви на видавничий і Пресовий Фонд.

У всіх згаданих справах звертайтесь на адресу Генерального Секретаріяту: мґр. Мирон Утриско — 2222, Брандивіне Ст. Філядельфія, Па. ЗСА, 19130.

За Головну Управу
Комітету Бойківщини:
Голова: о. Станислав Дашо, секретар: мґр. Мирон Утриско, редактор і прес. референт: проф. Олександер Бережницький

ДОПОМОЖІМО НАШІЙ МОЛОДІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

козакросної акції у згаданій ділянці. До них треба додати спілки наших журналістів, які можуть стати у великій пригоді, пропаґуючи цю ділянку на сторінках своїх газет.

Деякі спорадичні акції кілька наших громад перевели, але цього до болю мало. Ситуація стає такою грізною, що вимагає справді широкої праці з втягненням до неї широких професійних кругів. Ще можемо врятувати сотні, а то й тисячі українських хлопців і дівчат, які вже попали або можуть попасти в руки злочинних „пушерів", торгівців наркотиками. І не було б великого гріха, якби українська преса передрукувала ці наші думки або допомогла в цій ділянці статтями своїх співпрацівників.

Ніхто не має такої доброї нагоди обсервувати ввесь глибокий трагізм молоді, що впала жертвою модерної пошести, і її до розпуки зболілих батьків, як ті, що мають з ними постійний контакт у своїй професійній праці: священики, лікарі, вчителі, викладачі високих шкіл, правники. Цей трагізм до чогось їх кличе, а їхня професія до чогось їх зобов'язує. На них чекає наша молодь. Затривожена, іноді зневірена, розгублена, а найчастіше — несвідома великої загрози. Чи дочекається вона нас?

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА,
14-го БЕРЕЗНЯ 1970 р.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 182 Відд. о год. 1-ій по пол. в приміщенні Укр. Централі, 240 Hope Ave., Passaic, N.J. — Управа.

НЕДІЛЯ,
15-го БЕРЕЗНЯ 1970 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні збори Т-ва Любов — 45-ий Відд. о год. 11-ій ранку в Домі У. А. Горожан, N. 847 Franklin St. Проситься чл. вирівняти вкладки. — Управа.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 75 Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі при вул. Мартін. Проситься чл. вирівняти вкладки. — С. Леськів, рек. секр.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 206 Відд. о год. 1-ій по пол. в парафіяльній залі, 74 Гаррис Аве. Проситься чл. прибути на збори. — В. Кіндефорський.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 175 Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі при вул. Мартін. Проситься вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

Успіхи 17-літнього союзовця Богдана Шморгая

18-го грудня 1969 р. New York Times, Daily News та ін. амер. часописи помістили список учнів 12 кляси середніх шкіл, які здобули New York State Regent Scholarship. Між ними було також українське прізвище — Богдан Шморгай, який є членом 6-го Відділу УНСнюзу в Гейстінґу; син панства Катерини і Лук'яна Шморгаїв. Богдан здобув 3-тє місце в повіті Вестчестер, і перше місце в 210-тисячному місті Йонкерсі, де він мешкає з своїми батьками та ходить до школи зі своїми двома молодшими сестрами, Ларисою і Катрусею, які також є членкинями 6-го Відділу УНСоюзу в Гейстінґу.

Це вже третя стипендія, здобута Богданом. Весною 1969 р. він здобув National Science Foundation Award, що його він використав на повну оплату 6-тижневого курсу фізики і математики, який закінчив успішно в Manhattan College літом минулого року. Його ім'я знайшло також місце на списку Semifinalists of National Merit Scholarship, остаточний вислід якого буде проголошений на початку літа 1970 року

Йонкерський щоденник The Herald Statesman з 27 1969 р. помістив знимку й інтерв'ю, в якому директор школи, Джан А. Ґаззо, заявив: „Богдан є визначним студентом, який приніс честь нашій школі, і ми ним дуже гордимося".

Згідно з The Herald Statesman Богдан має намір учитися на інженера металюрґії. Належить до Української Католицької Церкви св. Михаїла. Бере участь у шахових турнірах, як член шахового клюбу при Yonkers High School та член U.S. Chess Federatin.

Його улюбленим спортом є плавання, яким він утішається, будучи членом місцевого товариства УМСА. Належить до Пласту, де був учасником новацьких і юнацьких таборів, і вишколів із „Лісовою Школою" включно. Був новацьким виховником в Пластовій Станиці в Йонкерсі, в 1968 р. був булавним на таборі УПНоваків в Іст Четгем, Н. Й. Правдоподібно, що праця в Пласті збуджує в нього бажання зголоситися в каледжу до (Резервового Корпусу Старшинського Вишколу), щоб після закінчення студій стати на службу Збройних Сил ЗСА в ранзі лейтенанта.

Вивчаючи в школі ще три понадпрограмові предмети, Богдан все таки знаходить ще вільний час на активну участь у математичному і біологічному клюбах, в редакційній колеґії річного збірника, та в технічно-організаційній кадрі. Весною минулого року йому надано членство в Національ Гонор Сосайти.

Починаючи з 8-ої кляси, Богдан містить свої дописи в шкільних газетках, журналах та річних збірниках, де часто висловлює думки у веселій та сатиричній формі. Кожного року, починаючи із 9-ої кляси, у вислідах популярних голосувань Богдан Шморгай зістає постійно вибираний як найдотепніший хлопець.

Здібність, працьовитість і весела вдача нашого молодого союзовця дають причину сподіватися від нього дальших успіхів, чого йому щиро бажає секретар 6-го Відділу УНСоюзу —

Андрій Вовк

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ,
15-го БЕРЕЗНЯ 1970 р.

ЛЬОРЕЙН, Огайо. 233-ий Відділ УНСоюзу, Клюб Української Молоді, відбуде свої Річні Загальні Збори на доручення Екзекутиви УНС, (тому що попередньо скликані Збори були перервані), в неділю, 15-го березня, о год. 1-ій по полудні в церковній залі парафії Св. Івана при 31-ій і Чарльстон вулицях у Льорейн. **В Зборах візьме участь представник Головного Уряду.** На порядку нарад вибір нової Управи Відділу на 1970 рік та вибір делегата і заступника на 27-му Конвенцію УНСоюзу. Проситься всіх членів прибути на Збори та допомогти провести їх згідно з постановами статуту. — **Екзекутива УНСоюзу.**

ТАРЗАН, Ч. 6334 Вожді закінчили конференцію

RETURN HOME IN GOOD SPIRITS! WE WILL HELP EACH OTHER SOLVE ALL PROBLEMS--WITHOUT WARS!
THANKS, FRIEND GANA! THROUGH YOU THE MOTO-MOTOS HAVE CORRECTED THE EVIL OF 'OBIA' MEN.
THE TERRIBLE SICKNESS OF THE PUNO PEOPLE SEEMS MOST URGENT. CAN YOU VISIT THEM, FIRST, TARZAN?
YES...WE WILL LEAVE TOMORROW!

Вертайтеся додому з доброю думкою! Ми будемо помагати кожному з вас розв'язати ваші проблеми — без воєн!

Дякую, приятелю Ґана! Завдяки тобі мото-моти направили зло, заподіяне мужами — „обія".

Страшна недуга народу дунів — це, мабуть, найпильніша справа. Чи можемо, Тарзане, відвідати їх найперше?

Так, ми вирушимо завтра!